

Metodický materiál

Bezpečný Internet – žákovský projekt

Libor Klubal, 2017, 5 stran

Materiál je publikován pod licencí Creative Commons - Uveďte autora-Neužívejte komerčně-Nezasahujte do díla 3.0 Česko.

Obsah

ANOTACE	3
ÚVOD.....	3
OBSAH PROJEKTU.....	3
OBČANSKÁ VÝCHOVA	3
MATEMATIKA.....	3
INFORMATIKA.....	4
<i>Animované filmy.....</i>	<i>4</i>
<i>Tvorba webových stránek projektu</i>	<i>5</i>
ZÁVĚREČNÁ PREZENTACE.....	5

Anotace

Projekt Bezpečný Internet se věnuje problematice potencionálně nebezpečného chování v prostředí Internetu. Byl zpracován žáky 7. až 9. třídy v hodinách občanské výchovy, matematiky a informatiky. Jeho výsledky byly následně prezentovány žákům 3. až 9. třídy. Obsahově se projekt týká bezpečného chování na Internetu, statistického zpracování dat, tvorbě internetového obsahu a tvorbě animovaných filmů. Jednotlivé obsahové části byly probírány přímo v odpovídajících předmětech.

Úvod

Projektová forma výuky je obecně náročná na organizaci. Obvykle znamená výrazné narušení obvyklého chodu školy a nemusí být zcela jednoduché ji celkově organizačně zabezpečit. Proto jsme se v projektu zaměřili na takovou formu, aby jej bylo možné realizovat v běžných vyučovacích hodinách s minimálním dopadem na výuku. Dalším cílem bylo zajistit maximální účast všech žáků zúčastněných tříd školy na společné práci, ne jen několika vybraných žáků.

Obsah projektu

Hlavním obsahovým prvkem projektu byla problematika potencionálně nebezpečných situací v prostředí Internetu. I když jsou na tuto problematiku žáci upozorňováni poměrně často, nemusí jim vždy být zřejmé, co se za obecnými doporučeními skrývá. Cílem bylo uvědomění si skutečných následků rizikového chování.

Projekt sme rozdělili projekt do čtyř částí (předmětů):

Občanská výchova

V rámci hodin občanské výchovy probíhala diskuse nad vybranými problémy. Jednalo se zejména o potencionálně nebezpečné chování – sdílení telefonního čísla, přidávání neznámých přátel na sociálních sítích, veřejné sdělování soukromých informací, práce s přílohami elektronické pošty, návštěvy rizikových stránek, atp. Cílem bylo uvědomění si skutečných problémů, které mohou díky těmto rizikům vzniknout. V každém ročníku probíhala diskuse zaměřená na následnou konkrétní činnost, který bude popsána dále.

Matematika

S žáky 7. ročníku byla v rámci projektu připravena činnost týkající se statistiky a zpracování dat. Jejich úkolem bylo připravit a následně zpracovat dotazník pro žáky jednotlivých tříd a také pro rodiče. Dotazník byl připraven v prostředí Google aplikací a jeho vyplnění probíhalo v každé třídě pomocí tabletu iPad a QR kódu s odkazem na dotazník. QR kód lze jednoduše vytvořit pomocí webové aplikace www.qrgenerator.cz.

Dotazník pro žáky obsahoval následující otázky:

1. Který ročník navštěvuješ?
2. Máš chytrý telefon, tablet?
3. Máš jej zabezpečený heslem, PINem?
4. Znají jej rodiče?
5. Máš svůj email?
6. Znají rodiče heslo?
7. Využíváš sociální sítě?
8. Pokud ano, kterou?

9. Kolik máš přátel na Facebooku?
10. Obdržel jsi žádost o přátelství od neznámé osoby?
11. Na koho by ses obrátil se žádostí o pomoc při řešení Tobě nepříjemné situace na Facebooku?
12. Je veřejně dostupná, nezkradená fotka Tvého obličej (kterou jsi sdílel)?
13. Mají k tvému profilu přístup rodiče?
14. Při hraní on-line používáš své jméno?
15. Požádal Tě někdy „spoluhrač“ o Tvoje telefonní číslo?
16. Poslal bys je?

Rodičovský dotazník obsahoval tyto otázky:

1. Který ročník navštěvuje Vaše dítě
2. Víte jaké, sociální sítě používají Vaše děti
3. Máte přístup k jejich profilu
4. Kontrolujete, co na nich sdílejí
5. Zachytili jste někdy nevhodný obsah související s Vaším dítětem
6. Omezujete svým dětem dobu strávenou na počítači, mobilu, tabletu
7. Vnímáte možnosti internetu jako nástroje ve vzdělání

Informatika

V rámci předmětu informatika pracovali žáci 8. a 9. třídy na dvou úkolech. V 8. třídě byla obsahem tvorba animovaných filmů metodou stop motion, žáci 9. třídy vytvářeli internetové stránky s popisem problematiky bezpečného Internetu a zveřejňovali zde i závěrečné výsledky práce žáků ostatních tříd.

Animované filmy

Pro výrobu animovaných filmů byla zvolena metoda stop motion, práce probíhala na tabletech iPad s aplikací iStopMotion. Žáci byli rozděleni do skupinek po 2 až 3 žácích. Každá skupina si vybrala některou ze situací, které rozebírali na hodinách občanské výchovy a jejich úkolem bylo vytvořit scénář cca 1 minutového filmu. Cílem bylo sehrát situaci, do které se může kdokoliv dostat, pokud nebude dodržovat zásady správného chování. Na konci každého filmu pak byla jasné sdělení (1 věta), co způsobilo problém sehraný ve filmu. Pro přípravu scénářů měla každá skupina připravený sdílený dokument Google, ke kterému měl přístup každý člen skupiny, vyučující informatiky a vyučující občanské výchovy. Tento dokument vznikl postupně a obsahoval nejen scénář, ale i seznam pomůcek, které budou pro celkovou tvorbu filmu žáci potřebovat. Vzhledem k náročnosti vytvoření celého příběhu ve formě filmu jsme se rozhodli pro jedinou úpravu rozvrhu. S předstihem jsme naplánovali jeden den, kdy bylo možné spojit hodiny hudební výchovy, informatiky a výtvarné výchovy, čímž vznikl blok o délce 4 hodiny. V tomto bloku pak žáci tvořili celý film na základě scénáře. Termín byl žákům znám předem a věděli, že si musí přinést všechny pomůcky, které si postupně sepsali ve sdíleném dokumentu.

V jednotlivých hodinách informatiky probíhala zejména technická příprava, tedy zvládnutí techniky tvorby filmu. Postupně se žáci učili animovat titulky pomocí písmen, zvýraznit scénu zastavením, metody přiblížení a oddálení scény a nakonec celkové spojení dílčích částí v aplikaci iMovie. S každou skupinou byl i průběžně probírán obsah scénáře – dílčí prvky si žáci zkoušeli právě na svých scénách, které pak mohli využít v závěrečném filmu.

Zásadním prvkem pro tvorbu byla příprava animačního studia. Nakonec se osvědčilo využít velké krabice vylepené jednobarevným papírem, popřípadě plastové boxy na ukládání hraček z obchodu

Ikea. Nutné byla také osvětlení lampou. To vše si ale žáci vyzkoušeli při přípravě a v den tvorby již měli svá studia připravena a mohla tak probíhat práce na filmu. Z pohledu vyučujícího bylo velmi důležité dodržet časový plán ve spojených hodinách. V pravidelných intervalech byli žáci upozorňováni na časový harmonogram, v některých případech bylo nutné pomoci se začátkem. Ukázalo se, že největší problém byl s vlastním zahájením. Jakmile začalo postupné snímkování, již nebyl problém čas dodržet.

Pro sdílení výsledků byl vytvořen samostatný Google účet pro službu Youtube. Sem pak žáci po ukončení své filmy nahráli. Do tvorby byli zapojeni všichni žáci 8. ročníku.

Tvorba webových stránek projektu

Pro žáky 9. třídy byl připraven úkol vytvořit internetovou prezentaci problematiky bezpečného Internetu. K tvorbě jsme využili nástroj Webnode, který umožňuje tvorbu bez znalosti programování a jazyka HTML. Společně jsme vytvořili návrh struktury stránek a žáci si pak postupně rozebrali jednotlivé části. Vyučující informatiky vytvořil základní stránku a žákům přidělil přístup. Všichni tak pracovali na společném projektu, což výrazně podpořilo schopnost spolupráce. Pro zpracování jsme vybrali následující témata:

1. Sociální sítě – základní vlastnosti, výhody, nevýhody, rizika.
2. Online hry – rizika, výhody, obecný popis.
3. Odkazy – přehled zdrojů a odkazy na podobnou problematiku v prostředí českého Internetu.
4. Zásady správného chování a popis skutečných příběhů.
5. Výsledky práce ostatních žáků (animace, dotazníky).

Podmínkou bylo vytvořit stránky s jednotným stylem a taky s využitím odkazů na další zdroje. Práce na stránkách probíhala převážně v hodinách informatiky, někteří žáci na stránkách pracovali ve svém volném čase.

Závěrečná prezentace

Poslední částí celého projektu byla prezentace výsledků ostatním žákům školy. Byla určena pro žáky 3. až 9. třídy a byl představen koncept projektu, promítnuty animované filmy a žáci byli dle jejich věku seznámeni s výsledky dotazníku.

Výsledky práce jsou zveřejněny na stránkách www.bezpecnyinternet.webnode.cz